

تایم: مصر دیگر عروسک خیمه شب بازی غرب نیست

یک نشریه آمریکایی اذعان کرد که سیاست‌های خارجی دوران مبارک در مصر در حال فروپاشی است و مصر دیگر عروسک خیمه شب بازی آمریکا، اروپا و رژیم صهیونیستی نخواهد بود.

یک نشریه آمریکایی اذعان کرد که سیاست‌های خارجی دوران مبارک در مصر در حال فروپاشی است و مصر دیگر عروسک خیمه شب بازی آمریکا، اروپا و رژیم صهیونیستی نخواهد بود.

به گزارش فارس، هفته‌نامه آمریکایی تایم در گزارشی به قلم "ابیگیل هاسلورن" (Abigail Hauslohner)، تحلیلگر مسائل خاورمیانه که در قاهره مقیم است، به بررسی چرخش سیاسی مصر به سوی ایران پرداخت و نوشت: گزارش‌ها در خصوص آب شدن یخ روابط مصر و ایران سر و صدای فراوانی را در مصر و همسایه‌اش یعنی رژیم صهیونیستی ایجاد کرده است. در واقع، از آنجا که مصری‌ها پس از سرنگونی حسنی مبارک در حال اتخاذ سیاست‌های جدید خود هستند، به نظر می‌رسد که سیاست خارجی این کشور نیز دچار تغییراتی شود. "گری سیک"، (Gary Sick)، کارشناس آمریکایی امور خلیج فارس در دانشگاه کلمبیا و عضو شورای امنیت ملی آمریکا در دوران سه رئیس‌جمهور این کشور می‌گوید: "اگر به 20 سال گذشته بنگریم، متوجه می‌شویم که مصر قادر نبوده است که هیچ نقش جدی در عرصه سیاست خارجی ایفا کند." در واقع دهه‌ها بود که مصر تنها به عنوان پیاده‌کننده سیاست‌های خارجی متحد خود یعنی آمریکا عمل می‌کرد؛ اما به عقیده گری سیک، این روند تغییر خواهد کرد.

* آمریکا باید به تغییر سیاست خارجی در کشورهای عربی عادت کند

بسیاری از کشورهایی که اکنون رهبران جدید به خود می‌بینند، روابط خارجی خود را مورد بازبینی قرار خواهند داد و این امری است که آمریکا مجبور است به آن عادت کند.

برای رهبران و سیاستمداران جدید مصر که پس از انقلاب بر روی کار آمده‌اند، اتخاذ سیاست خارجی جدید یعنی از هم پاشیدن آنچه مبارک بر آن ایستاده بود! "به شکل واضح، مصر دیگر در برابر آمریکا، اروپا و رژیم صهیونیستی یک عروسک خیمه شب بازی نخواهد بود." "کمال حبیب"، یک سیاستمدار سلفی مصری که قریب به یک دهه از عمر خود را در دوران حسنی مبارک در زندان سپری کرده بود، در این خصوص می‌گوید: "بیایید آن‌گونه که می‌خواهیم غذا بخوریم و آن‌گونه که می‌خواهیم لباس بپوشیم. بیایید خود را آن‌گونه که می‌خواهیم شکل دهیم. ما دیگر نمی‌خواهیم روابط آمریکا با مبارک را تجدید کنیم."

آنچه حبیب می‌گوید، تنها برگرفته از دیدگاه‌های خاص سلفی وی نیست. بسیاری از مصری‌ها نیز همچون حبیب خواستار نو شدن مواضع سیاسی کشورشان در مواردی همچون مسئله کشور فلسطین، کمک به رژیم صهیونیستی در محاصره نوار غزه و قطع روابط سیاسی با ایران هستند که دهه‌هاست ادامه دارد.

بنابراین گزارش، اوایل ماه جاری میلادی (آوریل)، "نبیل العربی"، وزیر خارجه جدید مصر خواستار عادی‌سازی روابط مصر با ایران شد. قطع روابط ایران و مصر در پی انعقاد قرارداد کمپ دیوید و پیروزی انقلاب اسلامی ایران که هر دو سال 1979 میلادی واقع شدند، رخ داد. اخیراً نیز گزارش‌هایی مبنی بر انتصاب سفیر ایران در مصر منتشر شد که به گمانه‌زنی‌ها در خصوص آینده روابط ایران و مصر دامن زد. البته هر دو کشور بعداً وقوع چنین انتصابی را رد کردند اما رسانه‌های دولتی مصر خبر دادند که از وزیر خارجه ایران برای دیدار از قاهره دعوت شده است. سپس، پرس تی‌وی، رسانه دولتی ایران نیز گزارش داد که آژانس‌های جهانگردی ایرانی با طرف مصری قراردادهایی را در خصوص تسهیل توریسم بین دو کشور امضا کرده‌اند.

* زنگ خطر در اردوگاه سیاسی غرب به صدا درآمده است

به نوشته مقاله‌نویس تایم، این گرم شدن روابط میان ایران و مصر، زنگ‌خطر را برای سیاست‌گذاران غربی و کابینه رژیم صهیونیستی به صدا درآورده است. در حالت حداقلی، برای کسانی که قصد داشتند با طرح اتهام تلاش ایران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای این کشور را منزوی کنند، این نشانه‌ها به هیچ‌وجه نشانه‌های مثبتی نیست.

هاسلورن با وجود اذعان فوق می‌نویسد: اما این نشانه‌ها به آن بدی هم که آمریکا، اروپا و برخی کشورهای خاورمیانه فکر می‌کنند، نیست! برخی کشورهای عربی نظیر عمان و قطر که روابط خود را با ایران عادی کرده‌اند، در بسیاری از موارد توانسته‌اند بین ایران و دشمنان غربی نقش یک واسطه را بازی کنند. حتی دیده شد که کشورهای ترکیه و برزیل توانستند در عین شکست تلاش‌های کشورهای غربی به یک موافقتنامه هسته‌ای با ایران دست پیدا کنند، هرچند که کشورهای غربی به بهانه آنکه تفاهم‌نامه مزبور نمی‌تواند خواسته‌های سازمان ملل را برآورده کند، آن را نادیده گرفتند. اما با وجود آنکه آمریکایی‌ها از اینکه در این موافقتنامه نقشی نداشته‌اند، ناراحت بودند، گری سیک بر این باور است که "وجود یک واسطه با ارزش بین ایران و ایالت متحده، مفید است." با این حال به نظر نمی‌رسد که مصر بخواهد در این مرحله نقش یک واسطه را در این بین بازی کند، بلکه آنچه بیشتر محتمل است

این است که رهبران مصری در حال شکل دادن سیاستی مستقل از اروپا و آمریکا باشند.

* نقش مصر، ترکیه و ایران در خاورمیانه جدید از منظر گری سیک

از آنجا که مصر به دنبال احیای موقعیت از دست رفته خود در دهه‌های 50 و 60 میلادی، یعنی دوران رهبری ملی‌گرایی عربی در منطقه است، به نظر نمی‌رسد که به بهترین دوست ایران تبدیل شود. به گفته سیک، "خاورمیانه جدید ممکن است با همان سه کشوری تعریف شود که در گذشته نیز در آن نقش مهمی ایفا می‌کردند، یعنی مصر، ترکیه و ایران. اما من فکر نمی‌کنم که این سه کشور به متحدینی برای یکدیگر بدل شوند. حتی ممکن است که این سه کشور در بسیاری از موارد به رقابت با یکدیگر بپردازند." به باور مقاله‌نویس تایم، یکی از موارد احتمالی این رقابت، سوءظن کهنه‌ای است که نسبت به حکومت شیعه ایران و تلاش آن برای صدور انقلاب اسلامی وجود دارد. اکثریت مسلمانان خاورمیانه سنی مذهب‌اند و برخی از محافظه‌کاران سنی‌مذهب، شیعیان را که اکثریت جامعه ایران را تشکیل می‌دهند، رافضی می‌خوانند. روی کار آمدن یک حکومت شیعی در عراق سایر کشورهای عربی را به خشم آورده و مصری که بخواهد با ایران دوستی کند، طبعاً تحت فشار متحدین عرب خود نظیر عربستان سعودی خواهد بود. تحلیلگران منطقه‌ای همچنین بر این باورند که اعراب اصولاً تمایل دارند که در خصوص نفوذ ایران و بیم از آن اغراق کنند. گری سیک در این خصوص می‌گوید: "روزهای واقعی صدور انقلاب ایران تقریباً در سال 1982 پایان یافته است." با این حال، از نظر روانی، این مسئله همچنان می‌تواند مانعی بر سر راه عادی‌سازی روابط ایران و مصر باشد.

* نظامیان حاکم بر مصر همچنان دل در گرو سیاست‌های مبارک دارند

بنابر گزارش فوق، در همین شرایط، بهتر است به این نکته نیز توجه شود که در دوران پس از مبارک، قدرت در مصر در واقع در اختیار چه کسانی بوده است؟ هر چند که انقلابیون مصری برای تغییر سیاست‌های دوران مبارک آماده می‌شوند اما به نظر می‌رسد نظامیانی که موقتاً در مصر بر سر قدرت هستند، چندان تمایلی به تغییر این سیاست‌ها نداشته باشند. هرچند که "عمر سلیمان"، نفر دوم حکومت مبارک که با سیاست‌های ضدایرانی شناخته می‌شد از قدرت برکنار شده است اما بر جای وی "مراد موافی" نشسته است که رییس سابق سازمان اطلاعات نظامی مصر است و فرماندار سینای شمالی بوده و مواضع سختی را علیه نوار غزه و گروه حماس داشته است. یک دیپلمات غربی در قاهره در این خصوص مدعی است: "من به درستی نمی‌دانم که سیاست موافی چیست اما فکر می‌کنم که وی دیدگاه خوبی نسبت به خطراتی که مصر را تهدید می‌کنند دارد! من فکر می‌کنم که وی نسبت به اهداف ایران در منطقه، نه فقط در خصوص مسائل هسته‌ای بلکه حتی در خصوص حماس و حزب‌الله نیز نگران است. لذا مصری‌ها هنوز حساسیت خود را در این خصوص از دست نداده‌اند."

در پایان این گزارش می‌خوانیم: ممکن است که ایران نسبت به داشتن متحدی جدید در منطقه تمایل داشته باشد و سفیر نیز بین دو کشور تبادل شود. اما به نظر می‌رسد که مصر در این مسیر با احتیاط گام بردارد. دیپلمات غربی فوق‌الذکر با اشاره به اینکه مواضع جدید مصر در قبال ایران چندان خطرناک نیست، می‌گوید: "به من گفته شده است که دولت مصر قصد ندارد که در مرحله فعلی دست به تغییرات اساسی در روابط با ایران بزند. من فکر می‌کنم که نهادهای امنیتی مصر در این خصوص هنوز نگرانی‌هایی داشته باشند."